

三才圖會

ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԵԼ.

Կէշէնչըտէ Ծրանատ խորհրճեմէ նա-
գըրը Մ. Բիպօ, քէնտի նէգարէթի պիւտ-
ճէսինէ տանիր միւզաքէշըտի ճէպէնան
իմտակի ուրաստա, միւհնիմի պիր նուճդ
ի.յրտա խաէրէք, մէգըլուր պիւտճէտ
վուզուլինի արգուլ ի.յէտակի պալըր զա-
մալուր (զամալար) թէշիվէն չալըմըշ
ի.տի. Պու նուճգտա Ինկիլթէշըտաշն
տողլուտան տողլուտա մէնաֆիլի մէշ-
բուէշի սիեսասիենսինէ թէշալուզ իտէ-
րէք մէվաւտըն Տիշ պիրթիւնէ պիր թէ-
ալլիւզի օյմազ սըրըն, Էալընըզ տօլա-
Երսիլա պաղըր մալմըինսիզ էմէլ վէ
թըղուլարընա Ծրանտանըն լուլի ըրիզ
կէժօթէրէմէնէնէնէնէնի. Մ. Բիպօտաշն ի.յ
զաւտ իթմէիս ինքէրէնէ, «Սթանտուրա
ըստթէմաղը, նուճգու մէգըլըր կէժեա
ուէրաթա Ինկիլիզ թօլիթիզ պօշընն տէ.յ
Տիշտէ իթիշ կիպի տալլանաարազ պիր
պէնտ Էազմըշ, վէ «Տէպաա զազէմաը
տալին նուճգու մէգըլուր վիրիլէն պու-
մաննաշն Էալըշ օլտուղուշուտ իսպաճ-
ի.յէնէնէնէ. պաղըր ի.յզաճմտա պու-
շունուտ, իտի.

Իբրի զազեթա արասընտա պուռ սուրբեթտե պաղլաեան սեօզ երևըսէլէ երևըսէլէ հէհեմլեթիլին տե արթըրաբազ, նիհանեթ ՎՍթանտարտա զազեթաթը, Յրասանըն իպմաթա վե իթալեան Կրկիթ պիեան իրափլպլերն վաթ իթեհն, ինկիլթերանըն Յրասանա հէթ պեման լազըմ օլաճաղընը, վե պինան արեյ՝ Ինկիլթերա մնաֆիլյին կեզեթմէթ տախի, Յրասան մէնաֆիլյին կեզեթմէթ գառար Ս. Բրպօ իչին իու. Վեթմ սանըրաճաղըն պեհն թմմէսլյէ Տհեպա զազեթաթ պուռ սեօզլեմ վիրափիլ հեփապե, Ինկիլթերասա հէթ քեպին ՎՍթանտարտա մուհարրլըրիէ քիթեարընտա պուլունմաղըրըն, վե ՎՍթանտարտա մուհարրլըրի կիպի պալը Ինկիլթերա Յրանաս հազ զընտ եեկնապարիեթտա պուլունապար պիլե, Ինկիլթերանըն գըմըր արեմի, Յրանաս իլե օլան բօլիթիլ արարընը տահա պուլգա պիր հօզթալի հազարտան երևըրթտըրլըրին, վե հաթթիլ թէքմիլ լըմտեթ վե թէքմիլ իթալա եֆթըն լըմ սաուվեհէսինին պիլե Յրանասեթաթիպի Ֆիեաթի սաեղլումանաճաղլալընը, վե պուլլար միեանընտա տախի պիլ պեհիլը գըմին Յրանաս բօլիթիլ արարընը էլին պուլունմաղլըրըն, մահէգա Յրանասըն Սպմաու վե իթալիթմին հիլ պիր գօթը սուռ օլաճաղլեթիլին, սուլհէթրվէրանըն թմմինանը գուլուպլին սէլպ իտեհէթ միւնտա զաաթ վե միւնազալաթա Յրանաս թալաֆընտաթ հօլ արլըը ուննիլթիլին իսթէնէլմէթալիլին, վե Բօթթմիլ ճաթա Յրանաս տանմաղլալա իտիլեն հիւրեթ վե իտեհէթ, էկըր Յրանասըն հուգուգ վե մէնաֆիլյի սիեաթիլեթիլաթա պաղըրըրըն ֆեհաաեթ թէչվիլմաղսաթ իւղերինէ միւպթէնի իտե, պզըսաթ զաթա իտեհանը օլաճաթ հաղը, էյոլէ պիր հաղըքէթիլ թէրթիլպալիլեթին պիլէ մալիւթըրի պուլունմաղլըն, վե ֆաղաթ լօրթ Սալիպըրի Վթաղգաթաթ մուհարրլըրլընտե տահա զիեաթե սիեսաթիլինաթ պուլունմաղլալալիլեն, միւհարիլէյին տախի կեզլլէ պիր իթիլեթ վե էհէլի պուլունմաթ Յրանասըն, մեհէուլի օլաու զունուլըրաթ իթմիլ տիր

Յնչորթնապաշտարը Սլիմանուարուն ինչ
ճշկույր զաշխարհը արասնոյս ճե
րեհէն իւրեկէն պու սեօղէրի նազարը
Թեպզիգանէ կէշիբեք տիւօր քի
Ս. Իկաճունն նուրիստան ինկիլ
Թէրրա մէնափիլի սիւսսիւնէի ալէյ-
հնտէ հիշ պիւր չէյ օլմարազը կիպի
Բօթթմուլժ գիւտաթէփի պահրիւնէսին-
նէշտաթին ճիւրաթը մէնափիլի սիւս
սիւնէիստէնէ հիշ պիլ չէյի ֆէտաւէ

Տէլէֆոնի մէրամբ օլնատարըր, էլեկտր
ճիհանըն մալիւմի խէ տէ, «Սթանտարտ»
տախի տախիլ օլտուղու հալուէ, Ինկիլ
թէրրատա պիր Փըրզգայի սիհասինէ
Պրանսա իլէ հիւանի լիթիլպի լոլլիթի
դաւըն իւնլըին տէկիլ միւստիսհէն
կէօրէմէտլըլէրինտէն, անլըին տալիմա
պու եօտա մուտիսէգաթտա պուլուն
ճալլարը տէրքեար տըր, Շանէտ Պը
րանսըր մաթպուտթը պուսլարա դարը
լիթտլըլէրի մուգապէլէտէ հիտտէթ ու
լիտտէթ ճիհանիէ, ինտիպ տէ ումամ
հազգընտա մուսթիպի թէկսիւր օլտճադ
պիր սէզգ սէօյլէնէհէք օլուրլար խէ,
պու դաղէթալար «իլթէ սիլլին բիա
տէթ իլլէտիկինթը Պրանտա պազընը
սիլլէ նէկթր սէօյլէնէհէք,» տէնի ու սէզգ
իլլիլ, քէնթր տալլարի սալլէրինէ տէլի
օլարազ նագլ ու իլան իտէրլէր, Պի
նտէն ալէյն «Տէպու» զաղէթասը ղըլ
թանտարտա օլսն մուգապէլէսիլլէ
պու հադդգաթը պիլլէրէք անա կէօրէ
տալլարալար ըլլ, իլէ հազգըն ֆէթիկա
նէ հարէքթիլ իլլէտիլ :

Էփէլէքի հիւն Գրքըմտան Տէրսատե-
թէ վարիւմ օլան պեր գըլթա թէէկը-
րաֆնամէ մէալինէ նեգարէն , Բուսիւն
իմբէրաթօրու իլէ իմբէրաթօրիցարմաւան
կիւմիւշ տիւրիւնէրի մէրալուն լծէշլի
ֆաթիկէնսի Բուսիւն սէրայլը իմբէրաթօ-
րիւի նազըրլը դօնթ Վօրսնօֆի Տասդօֆ
թարաֆընսան գարարլաշարլըրլը տըր
կրանտիւնէս Ալէքսանտրա իլէ Վիւր-
թէմպէրէլ գրալընը վէֆթաթլընս միւ-
նասէպէթի իլէ , Բուսիւն սէրայլի իմբէ-
րաթօրիսլննէ թութուլմասը իյնապ ի-
սան մաթէմ , Ընսմի մեղէրլը միւնս-
սէպէթի իլէ պեր հիւնիւք սուրէթլէ
ֆէգէլէստտէր ընթ խաթիկնէք տիր :

Սասարչալայն արաֆր. առաջ 10 տա
լիվատրիա սերալը քրիստոնիստե
արքեպիսկոպոս թարափնետան, ալիսի
տուայի ինքա օլունարադ, պուսըրառա
արքեպիսկոպոսա մուալունթն ին պիլ
չօք րուհնեն հազրը պուլունաճադ տըր
իօլենտեն սոնրա իմբերալթօր ին
լիմբերալթօրիցա, լինելլիթթեպիլք, սե
րաես կէլէն պիլք թալըմ հէյեթթի
մէպուսէյի հուզուլարնա գապուլ լե
տենէլքեր տիր :

Ազշամոլայն պէօյիք սալօնտա ԿԴ
քիչիլիք պիլք պէօյիք քիհաֆէթ վիլը
լենէր, վէ պուստա պիւթլին կրանտիլք
վէ կրանտիլքսէր իլէ խանէտանը իմ
բերալթօրի աղաարնըն քիաֆֆէսի տա
վէթլի օլարադ հազրը պուլունաճադ լար
տիր :

Իմբեքաթօրուն դալիմ բեաէրի Տա-
նիմարգա դարալը Դրիւթիեան հազր-
մուշարիւղէյհին վէ գայիմ վալիօմէսի
գրալիցա Լուիզ հազր. տալիք քերթմէսի
Իմբեքաթօրիցանըն սաղընտա օթուրա-
նադլար տըր :

Պունտան սմերա տալէ լիլիք ուէրա-
ելը պէնհաղ սալօնունտա ինթիմա իտե-
նէք, վէ օրտաա Բէթրսպուրկտան կէ-
թիլուիլիշ օլան սէրալի իմբեքաթօրի
«օքէսմբէ» Թազըմը թարաֆընտան
պլր անէնիկ չէպանէ (չօնսէր) ինրա ի-
սալիէնէր տըր :

ՐՈՒՄԻՍՏԱ ԶԱԽԻՐԷ ԳԸԹԼԸՂԸ

Նոյեմբեր 3 Թարխիսի իւն Օտէսատան
 Վէլվանթ-ու պէր վէճէի աթի եազըմը տըր
 Բուսիա տէվլէթիին պուղտայտան
 պաղպա պիլ ճուլէ դալիթէնիս իխրա
 ճըրը մէն իմմէք նիւնէթիտէ պուլուն
 տուլը չոպտան պէրու մալիւմ խախէ
 տէ , ոլ պապտէ եազըրըպ տիւն սապան
 պուրահա վարիտ օլան էմնամէյլ
 րէսսի իխրաճաթճըլաք իլէ թիճաթէթ
 պահարիւն իլէ մէշուլ օյանպարճա հէ
 եճանա վէ թէճէլթի հազիլթի մուճլպ
 օլիւլ տուր :

Իմրնամէյի մէզքիւրուն նէչրիւտէն ի-
քի սաաթ սօնրա, թէէէկրաֆիսանէէլ-
Բէթրադուրիտաքի առամարլնտան օլ

պապտէ թափելիւթ թաւէպի իշին, թե-
լէկրաֆ չէքտիրէճէք պիր խալի խալ-
լա իհաթա օլաւնմուշ տուր :

Իշպու խաղէր, Օռնէօս լիմանընը երբ
 Խորքմ կիպի սարսմըն արը, կէօմիւր
 մէջմուշարը, սէֆինէլէրէ եււք թա՛ւ
 Իկինի հէման թաւի՛կ թօտիւրի՛շլէր
 արը, Գու իթի զարփընտա կէօմ
 ըրւ քծէ մուամէլէսի ինքա խալէմէմը
 օլան պուղտալաան պաշչա, զախիւրէ
 ելինէ գարաան չըք արլւմըն արը, 250
 Գալուս տուլուսու ղէխալիր մաղաղալարա
 իւաան ք օլսնմըն արը:

Պինաբէն ալէյ՝ Օտէսա իմաննոս
կէբմիլի մուամէլաթ պիւսպիլթիւն
առ. բուռ տուր. Պինէրճէ ամէէէ ար-
թըգ իշսիկ կիւնսիւզ սօգալլարոս
գալմըլար տորր :

Իշպու թէտադիր, Օտէսանըն հէր
սընըֆ իտաղընա իյրաւը զարաք ու զի-
եան իվմիւ տիր, Իսլամաթ թիճարէ-
թի իլէ մէշուլը պուլունան մաղաղա-
լարտան էքսէրիտի, Իսթիլտան իթ
միլլէրի առամյաւըն սիլսանընա նոյ
փյրմիշէր տիր :

Իտիւալաթ թիմարէթի իլէ մէշուլ օ-
լանջար տախի, իւպու թէտպիլ երգլին
տէն զարարթաթ օլուպ, պինտէն ալէյ
կէօմիլ,քլէրաթ պուլուսան էթթիւ վէ
էնտեր, կէլէճէք մէվիտէն ռաթըլ-
մանաճաղընտան, վէ պուշլարըն էքսէ-
րիսի իւն վէրէսիլէ ոսթըն ալընըլ օլ-
տուլունտան պահպա, կէօմիլ քաէն չը
պարմաղ տան իւթիլքտաթ իթմէքաթ
պուրթմուշլար արը :

Խիւլասա, Բուսիանըն հալ վե մեկգը
յի հազըլը Էդօնօմիգ իսի բէք չօգ. սե
նէլէբտէն պէրու միսի կէօրիւմէմի
տէրէճէտէ միւզաեէգալը տըր :

ԱՄԷՐԻԴԱՆԸ ՄԻԻՏԱՅՈՒՄԸ

Միւնճէմիայի Ամէրիգանըն Աթլանթիք
 ակվանիի քօմանտանը Ժնէրպո Հաուարթ
 թարաֆընան, իմէրիգանըն միւտաֆառն
 Ժնէմէսին տայր վիրիւնէ ըարօրտա, միւ
 թալտաթը ավիէն տէրմիւնա իտիմլիւ, վ
 միւթալտաթը Ժնդպուրէ ըայտանը տիգգաթ
 կէօրիւլիւ տիւ օլմաղա, պէր վնճէկ զլոր նազ
 իտիմլէ իտիւ օլմաղա

Գրովվելի պահպանելով ինչպես
 թե՛ արվեստի թագավորի խառնուրդ
 հիմնական միջոցառումներ իրենց
 մասնակցությունը, ինչպես թե՛
 Ուսումնական առարկաների նախագահ
 նախագահ ինչպես թե՛ ինչպես, պար
 հիմնական ուղիք տալով մեծագույն
 տեղի ինչպես ինչպես մեծագույն,
 թե՛ թե՛ ինչպես մեծագույն հայր
 ներկայիս ինչպես, տալով ինչպես
 ինչպես հեղինակ, ինչպես ինչպես
 պարհանելով ինչպես ինչպես

Միւնիսթէրայի Սէնրիգա սէվահիլին.
տէ, Ինկիլթէրանէն տէօրթ լիմանը օ-
լուպ, պոլնլարտա Հէլիֆագա, Պէրմու-
տա, Բինկիսթըն վէ Սէնթ-Լուչիա մէրոս-
լարը տըր :

Մէկ ըրի հօղորաֆիլերի փթթիկապը պու լիմանայւր, Ամլանթիդ տէնիզի նին չիմալթարաֆարըրնտա, վէ պիլիմանա հարէ Հինտի Ղարպի սուլարընտա հարէ քեաթը հարպիւնէ ինճա լուհէճք սէ- ֆայյիի հարպիւնէ իշլու, ղաւէթ էլվի, բշլի քէօմլիւր մէկ ըլլայէրի օլտուգամա պաշգա, էսնայի մուհարէպէտէ Սիւճ թէմլայի Ամէրիգա ճիւմհարիւնէթլ ա լէյչինէ իթթիտազ օլունանազ. հէր տիւրլի թէտապլիի հարպիւնէյի պահ- բիւնէ իշիւն տոնանմանե մէրքէզ օլմազ իսթիլտաթը թապիլիսինի հայիզ պու- լունմաշտա տըր:

Պիր հարպ գունուրի թագ տիրնտե
Ամերիգ անըս վարդիփեսի եղբորդ քէն
տախնի մուհու ֆաշա ի թմէք օլմանըպ
Հինտաի Ղարալի ատապարնըս պարզապ
ընտա թմէսուս ի տէն պիր հիւ թիւ
մէթի մէտէն ի նէն տալիս, ինսան ի նէթ

Նամընտ օլալադ Սիւտաֆաա Իթմէք
տիր :

Պաշտօն եւրոպացիները հաստէ պիր
թաղաքաւ չէ քելիպ, Ինկիլիզներն պա-
թարաֆլարա իսթէտիկի կրպի հադէ-
քէթ իյէմէսնիէ մէյտան վիրմէքիկի-
նիզ լազմէ կէլիբ դէ, պաշտօն տա հնչ
պիր Պաճրիպար արգու իթմէզ :

Պիւնաէն աղէյճ Ամբերդա ձիւմճու-
րի եւ թիւնիւ պարէն Ին լի ի զլէր գատաըը
գուզ զէթիւ օլմաը, զէ սգվաճի ին սո-
գաթը միւհիմէսինէ քէօմիւր ռէկա-
գըլի թէնսիսի ինէ միւլ թէնսաթուր իս-
թիւքէսաթուր ինչաթը լազըզէսէն սիւր-

ԲՐԷՆՍ ՏՈՄԻՐՕՆԿ ՎԷ ՍԻԵԱՄ ԻԻԼՔԵՆՍԸ

Սիւեամ՝ հաքիմին չլրատէրի բւէնս
Տամիրօնկուն, Լօնտրաւա վէ Բարիսէ
սէյեհահաթ ի թտիլի մալիւմ տիր :

Միւշարիւիէյն Բէթրճազի վան աղմէթ
ի թմիշ օլուպ, պատէհու ճէրաւատէ-
թի տախի զիւարէթ ի թմէս մէ-
հուզ տուր: Բարիստէ պար զաղէթ
մուշարիւի ի թմ զուգու պոստէ միւլա-
զաթընտա, ինիլթէրրոտա մազհար
օլտուգլուր ի թթիւամտան տօյանը ի զ-
հարը մէմուշիւիէթ, վէ վէ գլալոյտա վէ
բրէնա տը կալ թարափրնտան հադգըն-
տա ի ճար օլունան նիւվաղիւն թէնէք
քիւր ի թմ մի տուր:

Բրէնո Տամիրսնկ, Ինկիլիզ լիսանընկ
Բէք Կիւզէլ սէօլէմէքտէ տիր :

Մի Գարնոս իւլէ ի թ տրկր միւլազալ թ
 4 սաանթ գառտար տէվամ իտիւլ , միւ
 նասէպալ թ ճարիեւ իւզէրինէ միւքեա
 լէմէ ի թ միւլ օթոռուղւնտան տէմիւլտիւ քի

«Պատե՛մա Ծրանձա ի՛նչ տալի՜մա Վի-
նասե՛պաթը տօթանե՛տե պուրո՛ւնա՛նա
զըմբը ի՛մպիտ լո՛ւեթի՛մ, Ծրա՛յնասը՛
հազ-գըմբդո՛ւս է քեթա՛րը խալի՛լա՛հանե՛
տե պուրո՛ւնստը՛ղսնա տալի՛ր Թե՛հմի-
նա՛մ լո՛ւեթի՛րի տի՛ր »

Բրէնն Տաճրոնկուն իպպոլիֆազա
թը, Նիքոնկ վատրսին, Ֆրանսա հի
մանեւնան պուրունան լինամ մեմա
լիքինան օլուզունա տայիր, Ֆրանսա
նըն պիր խոտիպարնունն թրանեկ օլ
տուզոն մէյնիզ իսէ տէ, մեմէյնիւնկ
թիւրեւնին թէմիլեւի իւմիտ օլուն
մաղ տա տըր :

Բերենս Տամիրոսիկ Սիեամ իւլբհասը
նրն աճվայր տախիլիենսինն հագլլը քէ
լամիս, Սիեամիլլայրն տախի, ձաքթիկի
լլարը կիպի մէտնիեննթի զաղալլենտս
իւթիֆատէ աքդուսունտա օլտա քարը
նը, վէ հաքիվին սելալլը, էէէջ թրիթ զե
հատը իւէ թէնվիր օլուննոպ ք բարիթախ
թը օլան Պանգ օլ շէրլիտէ տախի՝ Յ
էէջ օլան զիեհաքընն իհտաաը թասալ
վուր օլուննալլտա օլտաղունու, վէ թէ
էէլրաֆ վէ թէէէֆոն խաթթլարը թէմ
տիտ իտիլտիկին, վէ թրամվալ վէ օլ
նայիկա արապալարը եոգ ալլաքտա իշ
էմէքոէ օլը օլ, Սիեամ աուլարնա
երկիլթընէ վաքորարըն ամտալիտ իթ
տեղիլթենն աէնա իծվիշ տիւն

Սիրեա՛մ էհայրխնին մըգտարը, 6-մի
լիծետուն 12 միլիոն գատար թախմին ի
տիւմէքտէ խէտէ, բրէնս Տաժիթօնկ
թաշրիթի նուֆուս ուսուլինին ինչա օ
լունաճաղընը սէօլէմիշ աիթ :

Արէնու ծամիրոնկ, մէարիփ նաղըրը
մագամընտա օլտուլունտանա, բէք չօզ
մէքթէպլէր, քիչատ ծըւնտմըյունա
իփատէ իլլէմը տըրա Միշարիկի չի
բօրատա կէօրտալիկը չըմէնափէրէ
բի թաղտիր խիլպ, Պանգօզ ճիվարըն
տա 170 միլ թուլնտէ պիր չըմէնաը
ֆէր խաթինըն ինչաթընա միւլպաչէ
րէթ օլունտուդլունտ, վէ քիկէր պղզ
խաթինլարըն ինչաթը մէլնադ իսուկինֆ
տէրմիտան իթմիչ տիր

ԱՐՐԱՅԻՆԵՆ

Էլիորա բիացադ աշխարհն տայիր Վթա
րիգ» զպեթաքնստա օգուհան աթիտեքլ
վեգալե, էհեմիկեթինէ մեպնի տերճ օլու
նուր Է

Լօնարատա ու մուրու սարրաֆիեէ դա
զէ՛մայարը, Լօնորա պանդալարընըն

